

- Sloveňští hosté ocenili úspěchy Odborového svazu PHGN
- Právní poradna OS: stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků
- Výhodná nabídka pobytů pro odboráře v hotelu Harmonie v Luhačovicích

Předčasné důchody pro české horníky jsou inspirujícím úspěchem,

říká předseda OZ PBGN Jozef Škrobák

Spolupráce Odborového svazu PHGN s Odborovým svazem pracovníků baní, geologie a naftového průmyslu (OZ PBGN) trvá nepřetržitě od devadesátých let minulého století a neskončila ani po rozdělení Československa na dva samostatné státy. Představitelé svazů se navzájem navštěvují, vyměňují si zkušenosti a spolupracují i v jiných oblastech. Problematika odvětví je na obou stranách hranice v mnohém podobná. HGN se o tom přesvědčil, když rozmlouval s představiteli slovenského odborového svazu. Na pracovní návštěvu ve dnech 20. a 21. června přijeli předseda OZ PBGN Jozef Škrobák, místopředseda Ľubomír Novák a předseda Hornonitrianských baní Prievidza Jozef Talian. Předsedu Jozefa Škrobáka jsme požádali, aby čtenářům HGN stručně představil partnerský odborový svaz.

Jozef Škrobák,
předseda
OZ PBGN

ský zájem, což je nařízení vlády, které umožňuje na Slovensku dotovat výrobu elektrické energie. V praxi to znamená, že Slovenské elektrárny dostávají energetické uhlí zadarmo a za každou vyrobenou megawatthodinu dostávají doly od státu peníze. Ročně v rámci této dotační politiky vyplatí stát kolem 95 milionů eur.

Počítá energetická politika slovenské vlády i do budoucna s těžbou a využitím uhlí pro výrobu elektrické energie?

Energetická politika se na Slovensku dopracovává asi deset let. Aktuální verze je pouze v rovině všeobecné. Na Slovensku je ale v platnosti rozhodnutí vlády SR o výrobě elektrické energie z domácího uhlí do roku 2030. Odpovídá to těžební způsobilosti a perspektivám Hornonitrianských baní Prievidza, poskytuje to dostatečný časový prostor připravit se na důstojnou přeměnu hornického regionu. Opoziční poslanci ale udělali nepochopitelnou věc, když toto rozhodnutí napadli u Evropské komise. Obvinili a udali vlastní vládu z nedovolené státní pomoci dolům. Vyrobili tak zbytečný problém. Nyní probíhají jednání s Evropskou komisí a hledá se optimální řešení. Komise navrhuje zkrátit termín obecného hospodářského zájmu Slovenska do roku 2023. Neznamená to však, že by se po tomto datu uhlí nemohlo těžit.

Spolupráce českých a slovenských odborů se týká i zaujímání stanovisek vůči EU a Evropské komisi, která není příliš nakloněná těžbě uhlí.

Vyměňujeme si informace a stanoviska. Náš eurokomisař pro energetiku Maroš Šefčovič se přičinil, aby Slovensko bylo zařazené s dalšími zeměmi těžícími uhlí do pilotního projektu, který řeší, jak by měl probíhat útlum těžby uhlí. Tento nápad rezolutně odmítla polská vláda. Poláci totiž vyrábí až 72 procent elektrické energie z domácího uhlí. Hovoří se i o evropských

Čím se v současné době zabýváte?

Na Slovensku působíme v odvětvích, která jsou, podobně jako u vás, postižená útlumem těžebních společností a dobývání uhlí. Brusel je ve vleku zelené ideologie a považuje uhlí za špinavou surovinu produkující emise, tlačí na útlum hornictví. Na to bohužel slyší naši pravicoví opoziční politici. Útlum těžby a likvidace pracovních míst má pochopitelně dopad i na odborový svaz a členskou základnu. Ta postupně oslabuje, i z toho důvodu v současné době evidujeme jen kolem čtyř tisíc členů. Dostáváme se tak do existenčních problémů, dnes vlastně svaz žije už z podstaty. Máme ale i úspěchy. Daří se rudným dolům, například Slovenské magnezitové závody Jelšava fungují bez problémů. Působí zde velká odborová organizace. Zásoby rudy, která se používá jako přísada do vysokých pecí při výrobě železa, vystačí na sto let, 97 procent zpracované rudy jde na export. Rozjíždí se těžba mastencové rudy. V této firmě se nám podařilo založit novou odborovou organizaci. Největší odborová organizace ale působí v Bani Prievidza. Ta je jediným hlubinným dolem těžícím hnědé uhlí. Odborové organizace má svaz i v ji-

ných odvětvích, například v automobilovém průmyslu. Hůře jsou na tom geologické a další firmy, které v podstatě žijí.

Na jaké úrovni se odvíjí sociální dialog s vládou a politickými stranami?

Sociální dialog probíhá, a to i v rámci tripartity. Přitom již rok je vyvíjen ze strany opozičních politických stran tvrdý tlak na uzavírání dolů a útlum těžby. Pravicoví poslanci rozpoutali v souvislosti s vraždou slovenského novináře a jeho přítelkyně štvanci na Hornonitrianské bane Prievidza. Tvzení o propojení společnosti na italskou mafii, které zaznělo na společné tiskové konferenci poslanců Strany Sloboda a solidarita (SaS) a Občasných lidí a nezávislých osobností (OLaNO) letos v únoru je nehorázné a lživé. Vedení i zaměstnanci Hornonitrianských baní odmítají být součástí politického boje na Slovensku. Nepravdivé a demagogické obvinění ohrožuje 11 000 pracovních míst v regionu navázaných na těžbu uhlí.

Pokud jde o vládu, s tou problémy nemáme. Výjimkou je ministr hospodářství Peter Žiga, který se přiklání k názorům pravice. U nás platí všeobecně hospodář-

Předčasné důchody pro české horníky jsou inspirujícím úspěchem

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

dotacích pro regiony postižené útlumem těžby. Ale zatím se nic neděje. Týká se to i Hornonitrianských baní Prievidza. Probíhají další jednání stylem o nás bez nás. Zástupci horníků nejsou k jednáním zváni.

Spolupráce mezi našimi dvěma odborovými svazy je na dobré úrovni. Registrujeme velké úspěchy, kterých dosáhnul váš odborový svaz. Po letech náročných vyjednávání svaz prosadil předčasné odchody do starobního důchodu pro hlubinné horníky a finanční výsluhy i pro povrchové horníky. Nám se rovněž podařilo prosadit osobní příspěvek, který může čerpat každý hlubinný horník od 55 let až do odchodu do důchodu. Záleží na počtu odpracovaných let. Maximální výše příspěvku činí 820 eur, nejnižší 350 eur. Je to sice slabá náplast za zrušení pracovních kategorií v roce 1999, ale díky za ni.

Daří se vám řešit možnost předčasných důchodů pro slovenské hlubinné horníky?

V současné době se touto otázkou zabývá slovenský parlament. V září by se mělo jednat o zastropování horní hranice důchodového věku pro všechny, nejen pro horníky, a to ústavním zákonem. Jedná se i o možnosti vytipovat profese, kde jsou zaměstnanci vystaveni mimořádně náročným fyzickým a psychickým podmínkám, a umožnit jim předčasné důchody od 58 nebo 59 let bez toho, že by se jim krátil důchod. Uvidíme, jak to dopadne.

V kolika letech tedy odcházejí slovenští hlubinní horníci do starobního důchodu?

Horníci, kteří do roku 1999 odpracovali v dole minimálně 11 let, mohou v 59 letech odejít do starobního důchodu. Ti, kteří odpracovali 15 let, už v důchodu jsou. Navíc od věku 55 let dostávají zmíněnou finanční výsluhu. Na Slovensku je stanovená hranice pro odchod do starobního důchodu na 62 let.

O které priority usiluje váš odborový svaz?

Největší a trvalou prioritou svazu a sdružených odborových organizací ve firmách je vyjednat pro zaměstnance co nejvýhodnější kolektivní smlouvy. Mnohé se nám daří, ale růst mezd horníků stále není takový, jaký by si zasloužili. I na Slovensku zaměstnanci veřejné a příspěvkové sféry mají vyšší průměrné platy, než jsou mzdy ve výrobní sféře. Na úřadu vlády vyjednávají růst platů pro státní zaměstnance o 10 procent. Ve firmách si o takovém růstu můžeme nechat jen zdát.

Jediným hlubinným dolem na Slovensku jsou Hornonitrianské bane Prievidza. Předsedu odborové organizace Jozefa Taliana jsme požádali o bližší informace.

„Jsme největší slovenskou hornickou hnědouhelnou společností se stoletými zkušenostmi z hlubinného dobývání uhlí. Roční produkce uhlí dosahuje 1,9 milionu tun. Uhlí těžíme hlubinným způsobem ve třech těžebních závodech - baňa Handlová, baňa Nováky a baňa Čáry. Sto procent těžby tvoří prachové uhlí určené pro energetické účely. Doly zaměstnávají 3400 zaměstnanců. Působí zde i největší odborová organizace při odborovém svazu. V odborech je organizováno 45 procent zaměstnanců. Součástí podnikatelských aktivit je rovněž báňský průzkum, navrhování a projektování dolů, geologie a hydrogeologie, těžba uhlí, větrání a požární ochrana, podzemní degazace a využití metanu na výrobu elektrické energie v kogeneračních jednotkách. Nejvýznamnějším odběratelem uhlí je Elektrárna Nováky. Kromě báňských aktivit společnost Hornonitrianske bane provozuje i prosperující agro projekty, které zdánlivě s hornictvím nesouvisí, například pěstování rajčat ve sklenících v Nováčích a chov sumčíka afrického na Rybí farmě v Handlové. Díky tomu se však společnosti podařilo vytvořit další desítky pracovních míst pro zaměstnance dolů.“

Text a foto: Petr Kolev

Účastníci jednání českých a slovenských hornických odborů. Zleva: Rostislav Palička, Lubomír Novák, Jan Sáběl, Jozef Škrobák a Jozef Talian.

MOST: Od 1. června mohou samozvítelky na Mostecku řešit své problémy prostřednictvím odborné pomoci v nově otevřené pobočce obecně prospěšné společnosti Women for Women (W4W), za kterou stojí manželé Ivana a Pavel Tykačovi. W4W zahájila svou činnost projektem Podporovaného bydlení a psychosociální pomoci, který pomáhá ženám s dětmi, které se ocitly v tíživé situaci a nedokáží ji svými silami řešit. W4W do Mostu přináší také vzdělávací program s názvem Vědomé rodičovství. První ročník kurzu bude v Mostě spuštěn v září tohoto roku. Pobočka W4W je známá především díky úspěšnému projektu Obědy pro děti.

Z regionů

CHVALETICE: Policisté dokončili výslechy pětice ekologických aktivistů, kteří v roce 2016 vylezli na chladici věž elektrárny Chvaletice. Aktivisté jsou obviněni ze dvou trestných činů, hrozí jim dva až šest let vězení. Mezi obviněnými jsou tři muži a dvě ženy. Policie je viní z poškozování cizí věci se škodou přesahující půl milionu korun a dále z ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení. Aktivisté se přiznali, s policií spolupracují, nesouhlasí ale s vyšší údajně škody. Podle jejich advokáta je škoda vyčíslená znaleckým posudkem více než dvojnásobkem částky, která je uvedena na faktuře za vykonané práce.

BŘEZOVÉ HORY: Výstava nazvaná Rok na vsi, život hornických obcí Příbramska ve vzpomínkách pamětníků 1870–1940 mapuje jeden roční cyklus od konce zimy do podzimu na příkladu podbrdských vesniček Podlesí, Orlova, Oseče nebo Drahlína. V letošním roce uplyne 40 let od úmrtí Vlasty Kyliánkové, pilné sběratelky lidové kultury na Příbramsku. Na popud a ve spolupráci s manželem Emanuelem Kyliánkem (1902–1967), během bezmála pěti desítek let společně zachycovali vzpomínky svých příbuzných, přátel a známých na dětství a život předků. Jejich prostřednictvím ožívají příběhy, zvyky a tradice našich předků, převážně havířů na Podbrdsku. Výstava potrvá do 28. prosince. Komentované prohlídky s autorkou výstavy po předchozí objednávce na telefonním čísle 725 970 880

Stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků

Dotaz:

Obracím se na Vás s dotazem k upřesnění vašim svazem publikovaného komentáře nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993. Jde o výklad ustanovení § 2, konkrétně znění „u osob uvedených v § 1, které nesplnily podmínky pro stanovení důchodového věku podle § 174 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, se důchodový věk stanoví tak, že od důchodového věku stanoveného podle § 32 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni 1. ledna 2010, se odečte 5 let“.

V IAA pracovní kategorii jsem pracoval od ledna 1983 do června 1992, kdy jsem ukončil dohodu pracovní poměr z důvodu organizačních změn. Mám v této kategorii vykázáno celkem 3448 dnů (9 let 163 dnů). V zaměstnání v hornictví jsem pracoval později od prosince 1994 do února 1996, kdy mám potvrzeno odpracování 255 směn. NPE nebyla naplněna.

Jsem ročník 1959 a do starobního důchodu bych měl jít v 64 letech. Chtěl bych se zeptat, zda by se na mě vztahovala nějaká možnost snížení důchodového věku o uvedených 5 let podle § 2 nařízení vlády, tedy při dosažení věku 59 let, vzhledem k předchozímu zaměstnání v hornictví, tedy zda splňuji podmínky pro nárok na „hornický“ starobní důchod při sníženém důchodovém věku podle nařízení vlády, popřípadě jiných právních předpisů.

(Josef F., Karviná)

Odpověď:

Nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993 ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády“) upravuje nárok na dřívější odchod do starobního důchodu pro některé horníky.

Ustanovení § 1 nařízení vlády vymezuje okruh oprávněných osob.

Aby se jednalo o osobu oprávněnou, musela osoba v určené době (před 1. lednem 1993) vykonávat zaměstnání v hornictví (zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let) a v takovém zaměstnání odpracovat stanovený počet směn (3 300, 2 200 – uran, resp., při naplnění NPE, 3 081, či 1 981 – uran), pokud však nesplnila podmínky pro stanovení důchodového věku 55 let podle původních předpisů. Je zde rovněž stanoven způsob zjištění stanoveného počtu směn v zaměstnání v hornictví pro období do 31. prosince 1992 (za trvání kategorií) a po tomto datu (po jejich zrušení), a to s ohledem na zcela odlišný způsob jejich

vykazování (dříve kalendářní dny, nyní skutečně odpracované směny).

Ustanovení § 2 nařízení vlády upravuje stanovení důchodového věku oprávněné osoby, tedy osoby, která splnila všechny podmínky stanovené v § 1.

Pro stanovení důchodového věku je rozhodné, zda oprávněná osoba splnila či nesplnila podmínky stanovené § 174 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném k 31. prosinci 1995 (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“).

Při zrušení pracovních kategorií v roce 1992 byl garantován nárok na snížený důchodový věk všem pojištěncům, kteří stanovené podmínky (odpracování plné doby v příslušné pracovní kategorii) splnili do 31. prosince 1992. Horník, který do 31. prosince 1992 odpracoval nejméně 15 (10 uran) roků v IAA pracovní kategorii tak splnil podmínky pro vznik nároku na starobní důchod při dosažení věku 55 let. Pojištěncům, kteří „nestihli“ tuto podmínku splnit, tedy neodpracovali plnou dobu 15 (10 uran) roků, avšak odpracovali v té které pracovní kategorii dobu více než 11 (7,5 uran) roků, je garantován snížený důchodový věk mezi 59 až 56 lety v závislosti na odpracované době, při splnění podmínky, že zaměstnání v kategorii trvalo ke dni 31. prosince 1992.

V daném případě je v zaměstnání v hornictví prokazatelně odpracováno:

- do 31. prosince 1992 doba 9,5 roku (3 448 kalendářních dnů) a
 - v letech 1994 až 1996 pak 255 pracovních směn,
- s tím, že NPE nebyla naplněna.

Z pohledu původních předpisů není splněna základní podmínka daná ustanovením § 174 zákona o sociálním zabezpečení (odpracování minimální doby 11 roků v zaměstnání v hornictví do 31. prosince 1992, trvání takového zaměstnání k uvedenému datu).

Nařízení vlády a § 37b zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, upravující nově důchodové nároky některých horníků, kde lze počítat dobu zaměstnání v hornictví před a po 31. prosinci 1992, shodně stanoví pro vznik nároku na snížený důchodový věk základní podmínku odpracování alespoň 3300 (2200 uran) pracovních směn v zaměstnání v hornictví.

Přepočet celkové doby odpracované v zaměstnání v hornictví se provede tak, že počet kalendářních dnů vykázanych do 31. prosince 1992 se vynásobí koeficientem 0,6 a k výsledku se přičte počet skutečně odpracovaných směn počínaje 1. lednem 1993. V tomto konkrétním případě tedy $3448 \times 0,6 = 2069 + 255 = 2324$.

Počet odpracovaných směn v zaměstnání v hornictví je tak nižší než stanovená minimální hranice 3300 směn. Podmínky pro vznik nároku na snížený důchodový věk podle uvedených předpisů tak nejsou splněny.

Lze konstatovat, že doba (9,5 roku), respektive počet směn (2324) odpracovaných v zaměstnání v hornictví (bývalé pracovní kategorii IAA), nedosahuje minimální hranice stanovené původními předpisy (11 roků) ani předpisy současně platnými (3300 směn), které by umožnily vznik nároku na snížený důchodový věk.

Případná žádost o odstranění tvrdosti při provádění důchodového pojištění musí být podána přímo ministři práce a sociálních věcí. Měla by obsahovat označení podmínky, jejíž nesplnění se požaduje prominout s uvedením skutečností, v čem je spatřována zvláště výrazná tvrdost této úpravy.

**JUDr. Antonín Těšík,
svazový právník**

Výhodná nabídka pobytů pro členy odborových organizací OS PHGN v hotelu Harmonie v Luhačovicích

Odborový svaz PHGN dohodl s provozovatelem hotelu pobytovou nabídku pro naše odboráře a jejich rodinné příslušníky.

Nabídku tvoří jednotlivé pobyty za sníženou pultovou cenu za osobu.

duben – říjen: 550 Kč/noc/osoba se snídaní v dvoulůžkovém pokoji při obsazení dvěma osobami. 650 Kč/osoba v samostatném pokoji/noc se snídaní.

listopad – březen: 460 Kč/noc/osoba se snídaní v dvoulůžkovém pokoji při obsazení dvěma osobami. 600 Kč/noc/osoba v samostatném pokoji se snídaní.

Zájemci mohou objednávat pobyty na rezervačním oddělení, tel.: 577 117 222, 577 117 882. Musí sdělit, že se jedná o pobyt člena OS PHGN za pultovou cenu 460 Kč/noc/osoba nebo 600 Kč/noc/osoba, nebo se jedná o balíčky pro OS PHGN na pobyty 2, 5, 6 nocí, aby nedošlo k nedorozumění. Potvrzení o členství v příslušné odborové organizaci je potřeba vzít s sebou a objednávat pouze přes rezervační oddělení, v žádném případě nekupovat na slevomatu.

VÍKEND v hotelu Harmonie*** v Luhačovicích

Speciální nabídka pro OS PHGN:
Pobyt na 2 noci, cena pro dvě osoby: 2920 Kč

Pobyt v hotelu Harmonie*** Luhačovice pro dvě osoby na 2 noci zahrnuje ubytování ve dvoulůžkovém pokoji s polopenzí.

Wellness program:

1x inhalace Vincentkou pro každého (15 min.), 2x hodinový vstup do bazénu pro každého.

Další výhody:

Vstup do fitness po celou dobu pobytu + možnost zapůjčení karimatek; wifi zdarma; parkování zdarma; stolní tenis zdarma po celou dobu pobytu; možnost zapůjčení Nordic walking holí, pétanque, kriketu, badmintonu, horských kol a koloběžek přímo v hotelu. Sleva **10 %** na veškeré dokoupené procedury z wellness nabídky hotelu.

Příplatky:

Lázeňský poplatek: 15 Kč/osoba/den (poplatek platí pro osoby ve věku 18-70 let)
Domácí mazlíčci: 100 Kč/den.

Děti: do 2 let zdarma
od 3 do 11 let 600 Kč/pobyt

Rezervace:
Telefonní čísla pro vytvoření objednávek:
577 117 222, 577 117 882, nebo e-mail:
rezervace@hotel-harmonie.cz

TÝDEN v hotelu Harmonie*** v Luhačovicích

Speciální nabídka pro OS PHGN:
Pobyt na 5 nocí, cena pro dvě osoby: 7300 Kč

Pobyt v hotelu Harmonie*** Luhačovice pro dvě osoby na 5 nocí zahrnuje ubytování ve dvoulůžkovém pokoji s polopenzí.

Wellness program:

1x rašelinový obklad – částečný pro každého (20 min.), 5x hodinový vstup do bazénu pro každého.

Další výhody:

Vstup do fitness po celou dobu pobytu + možnost zapůjčení karimatek; wifi zdarma; parkování zdarma; stolní tenis zdarma po celou dobu pobytu; možnost zapůjčení Nordic walking holí, pétanque, kriketu, badmintonu, horských kol a koloběžek přímo v hotelu. Sleva **10 %** na veškeré dokoupené procedury z wellness nabídky hotelu.

Příplatky:

Lázeňský poplatek: 15 Kč/osoba/den (poplatek platí pro osoby ve věku 18-70 let),
Domácí mazlíčci: 100 Kč/den

Děti: do 2 let zdarma
od 3 do 11 let 1500 Kč/ pobyt

TÝDEN v hotelu Harmonie*** v Luhačovicích

Speciální nabídka pro OS PHGN:
Pobyt na 6 nocí, cena pro dvě osoby: 8760 Kč

Pobyt v hotelu Harmonie*** Luhačovice pro dvě osoby na 6 nocí zahrnuje ubytování ve dvoulůžkovém pokoji s polopenzí.

Wellness program:

1x inhalace Vincentkou pro každého (15 min.)

1x rašelinový obklad – částečný pro každého (20 min.), 6x hodinový vstup do bazénu pro každého.

Další výhody:

Vstup do fitness po celou dobu pobytu + možnost zapůjčení karimatek; wifi zdarma; parkování zdarma; stolní tenis zdarma po celou dobu pobytu; možnost zapůjčení Nordic walking holí, pétanque, kriketu, badmintonu, horských kol a koloběžek přímo v hotelu. Sleva **10 %** na veškeré dokoupené procedury z wellness nabídky hotelu.

Příplatky:

Lázeňský poplatek: 15 Kč/osoba/ den (poplatek platí pro osoby ve věku 18-70 let)
Domácí mazlíčci: 100 Kč/den

Děti: do 2 let zdarma
od 3 do 11 let 1800 Kč/ pobyt

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele:
nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 328,
e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Distribuce A.L.L. Production. Podávání
novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.